

زنجیره یهك گوتار له باره ی ناسنامه (5-7) ئه مین مه علوف

به جیها نیبوون و ناسنامه
عه بدولموته ییب عه بدو

((ئهمین مه علوف)) نوسەر و رښیری هاوچه رخی عهره بی، له نوینی رماندا ئه زمونځکی تایبته به ځی بونیادناوه و له میانی ئه و ئه زمونځه شدا مځوو وهك پکها ته یه کی سه ره کی و وهك بنه مایهك ب تمان له ئستا ده خاته روو، هر له و شهوه سه فەر به ناو شوځن و کاتدا ده کات و ده یه و ټ له و سه فهرانه وه ژیاریه کان بد ز ته وه، له و شهوه به ره و ناخی مرځ ش ب ته وه.

کتبی ((ناسنامه بکوژه کان)) شوازی که دوور له شوازی رمان نویسن، به ام وهك چن له رماندا به ره و ناخی شته کان ش ده ب ته وه له م کتبه شدا قسه له ئاځی و مللاند ئه نتیکه ییه کان ده کات و ره گهزه زا و ره گهزه چه پ ځنراوه کانی ناسنامه ده خاته بهر باس و لک ځینه وه، به زمانی چه مک و گ ځانکاریه چه مکیه کانه وه قسه له ل ځوردن و یه کسان و ئازادی و ماف ده کات، هر به و مانایه ش ه و ل ځنزیکیوونه وهی رښیری ئهم و دو ځن ده دات، باس له پکها ته یه کی رښیری فره هه ند و ج راو ج ر ده کات.

((ئهمین مه علوف)) ده ځ: نویسن نیشتمانی منه، به ام ئه گهر زمان به نیشتمان دابن ځن، ده ځم من به س نیشتمان ه وه په یوه ستم، یه که میان زمانی دایکمه زمانی عهره بی، دووه میان زمانی ته عبیرکردنمه زمانی فانه سی، پاشان به پلهی سیم په یوه ست بوونځکی هاو ځانه و تایبه تیم به هی ځان و مځوو وه به زمانی ئینگلیزیه وه هیه... وهك له کتبی ((ناسنامه بکوژه کان)) یش دهرده که و ټ به رده وام پار ځگاری له و فره ییهی زمان ده کات و به سه رچاوه یه کی ده و ه مندی رښیری ده یداته قه هم.

ئهمین مه علوف خاوه نی رمانی ((لیون ئه فریفی)) یه، ب حه ځده زمانی زیندووی دنیا ته رجه مه کراوه، سا ځی 1986 له پاریس دهرچوو (300) هزار دانهی له فانه سا لفر ځرا، جگه له و چاپکراوانه ی به شوهی کتبی گیرفان ب او کرانه وه، ئه و رمانه له (40) و اتدا

دابەشکراو، ئەو پیاوێ خاوەنی رێشنبیرییهکی فرەیه، بـیه به یهکـێ له رێشنبیره یونیڤـرسـالەکان ناوی دەرکردوو (بـ زانیاری زـتر بـوانه گـڤـاری ((الوسگ)) ژ 446 - 14/8/2000)) ناسنامه بکوژەکان

به جیها نیبوون رستـێـك پرـسـه یهکانگیر و تـکـچـرژاو، خـی له بـزاق و بیر و سهـرمایه و زانیارییهکان بهـرجهسته دهکات و ههر لهـوـشـهـوه دهلالهت له ئابووری ئەلکترـیـنی و راگه یاندن و بوارهکانی تهـلهـفزیـن و ئەو واقیعه دهکات، که له دەرئـهـنجامی شـیـشی زانیارییهکان سهـرچاو دهـگرـ.

له سهـردهمی به جیها نیبووندا ملیـنـان دهـبینـین له نـوان جهـتـکردنی ناسنامه و ونـبوونی ناسنامه دا دهـژـین، له نـوان ئوسولیهـت و هـهـشـاندنهـوهی ئیختیارهکان، تهـواو خـیان و نـکردوه، بهـام دهـبـ بزانیـن به جیها نیبوون وهـك گـڤـاـنـکـارییهکی مـژووپی، یان بهـخشـی تهـکنهـلـجیا، مهـترسی بایهـخهکی له سهـر چـنـیهـتی مامهـهـکردن وهـستاوه! کهواته پـوـسته دهـرگا له ناسنامهکان بکهینهوه پـوـسته جیاوازییهکان وهـك جیاوازی تهـماشا بکهین، دهـرگا له رهگهزهکانی پـناسه بکهینهوه، دهـبـ بزانیـن ویژدانی زیندوو له فرهـهـنگی دایه، یان بهـرجهستهـکردنی رهـنگـێـك به سهـر تهـواوی رهـنگهکانی دیکه، یان بهـرجهستهـکردنی تهـنیا رهـگهزـێـك له رهگهزهکانی ناسنامه، چونکه رهـتـکردنهـوهی ئەویدی دنیا ییـهـك وـنـه دهکات، که ستهـم تـیـدا باـا دهسته، دنیا یهکی تـاـلیـتـر، دنیا یهـك که پـوـستی به بهـرهـیهـك له ستهـمکار و خوـنـنـژ هـیه، ئەمـ ژـهـو بیرکردنهوهیه، بیرکردنهوهیهکی میتـلـژیا نهیه، بیرکردنهوهیه که پشتبهست به حیکایه ته گهـورهـکان، ئەو جـره له بیرکردنهوه راستهـوخـ دهلالهت له فهـرامـشـکردنی جیاوازییهکان دهکات، ئیراده و هـزی مرـفـ دهخاته پهـراوـزهـوه، راستهـوخـ فهـرامـشـکردنی ئیراده و ئیبداعه.

((ئه مین مهـعلوف)) دهـتـ: تاوانـێـك که به ناوی بیروا دهـکرـت، خودی بیروا که تاوانبار نییه، چونکه ((دهق)) کار له حقیقهتی دنیا ناکات، تهـنها له دوو توـوی بـچوونی ئـمهـوه نهـبـت، له ههر سهـردهـمـکـدا چـهـند رسته یهـك دهـوا، چـهـند رسته یهـك که نایبینین، ئەو لایه نهی دهـمانهـوت بهـرجهسته ی بکهین، ئەگەر بهـشـکی په یوه ندی به زمانی چهـمـک و رێشنبیرییهوه هـبـت، بهـشـکی راستهـوخـ په یوه ندی به یاده وهـرییهوه هـیه، بهـام چـن دهـتـوانـین له دهـرهـوهی یاده وهـرییهوه یه له رـگـای دووباره فـرمهـلهـکردنی پـکـهاتهـکانی فیکرهوه خوـنـدنهـوهی جـراوـجـر ئەنجام بدهین، دهـشـ ئەو پرسپاره دهـرهاویشهی ئەو بـچوونهی ((ئه مین مهـعلوف)) بـ، کاتـێـك دهـتـ: چـن

ده توانين بـښين ((پـښل پـټ)) په يوه ندى به ماركسيه وه نيه؟ رښـمى ((بينـښيه)) په يوه ندى به مـهـسيحيه ته وه نيه؟ پاشان ده پرسـ ئا يا به راستى له مهـسيحيه لـكـبووردن هـهـووه، مهـسيحيه رـښى ئازادى گرتـووه، ديموكراسى بووه؟ با بـ ئهـمه كـتـبـه مـڅووييـهـكان هـهـډينه وه! چه مكى ((لـبـوردن)) په يوه ندى نـوان لـبـورده و لـبـورا و دهـسـه پـښـ، ئهـوهـى ئهـو په يوه نديـهـش رـكـده خـتـه وه جگـه له ((هاوسه نـگـي)) هـڅـشـتـكـى ديكـه نيه، واته چه مكى لـبـوردن هـيـچ كـا تـكـ رـښـگرتنى ئهـو بـيرو ايانـه ناگرـته وه، كه ناكـكـن له گـهـياندا، بهـكو ئـمـه له يـهـكـكـ دهـبوورين كه ناتوانين رـځـگـاى لـبـگرين، ئهـوهـى كه دهـشـبور لاوازه، دهـشـ كـا تـكـ به هـڅـز بـټ به پـچـهـوانه وه نهـبوور، دووباره با كـتـبـه مـڅووييـهـكان هـهـډينه وه، چه ندين چهـوسـاندنه وه و ئازاردان و كوشتن و بـښـين و حورمهـت شكاندنـى مـرـځـانه مان بهـرچاو دهـكهـوت، به ناوى ئاينـه وه كراوه، زـځـارـيـش په يوه ندى به رهـگـزى ئاينـه وه نيه، بـ نمـوـونه حـاـته تى ((ستالينى)) كهـډـر به ئاينـه ـيان نازيهـت كه رهـگـزـپـهـرستيه و ئاينـه فـهـرامـښـ دهـكات...

كـتـبـى ((ناسنامه بـكوژهـكانـ چهـند خوـډـندنه وه يـهـكـ بـ ئينـتما و بهـجـهـانـبوونـ وهـرگـځـځـانى بـ عـرهـبـىـ دكـټـر نهـبـيل موحـسين/ 1999ـ سوريا)) دهـځـهـ ئهـگـر پـكـهـوه ژيانى مهـسيحى و موسوـمانان لـكـبووردن بگـهـيـهـنـټ، كهـواته دهـبـ له بـيرمان چوو بـټ، كه وشـى كـاسـليـكـ له مانا زمانهـوانيه يـنـانـيه كهـيدا واتـاى ((سـهـرتـاپا و گـشـتى و جـيـهـانـى)) دهـگـهـيـهـنـټ، پاشان ئهـو كـا تهـى مهـيلى ناسيـنـالى له ئهـوروپا له هـهـډـهـتـدا بوو ((لـكـبووردن)) ملكهـچى بهـرـڅـهـوه نـديـهـكانى ((ناسيونال)) كـراـبوو. هـهـموو ئهـوانه پـمان دهـځـځـن لـكـبووردن لهـگـهـ لـكـنهـبووردن ناكـكـ ناكـهـوتـه وه، بهـكو سـهـرهـوژـر كـردنـيه تى، هـهـردووكيان جـځـرـكـن له زـځـاردارى و كهـهـگـايى، يـهـكهـميان مافى ئازادى و ويژدان بهـځـ دهـبهـخـشـ و دووهم رـځـگا بهـځـدهـدا پهـرده پـښـى بـكات.

كهـواته قـسهـكـردن له لـكـبووردن بـځـى دهـلالهـت له كهـهـگـايى دهـكات، ئهـوهـى جـيگـاى قـسهـكـردنه ئهـوهـيه، كه له دهـرهـوهـى ((لـكـبووردن و لـكـنهـبووردن)) وهـكـ هاوـټـا تى به يـهـكـسانى سـهـيرى مـرـځـ بـكهـين، مامـهـيـهـكى مـرـځـيـانه لهـگـهـ يـهـكـتردا به ئهـنـجام بگـهـيـنـين، پـويـسته هاوـټـا تى تهـواوى مافهـكانى پارـځـراو بـ، جا موسوـمان بـ يان مهـسيحى يان كافر، پـرسـيار ئهـوه نيه كامه رهـگـز له رهـگـزهـكانى ناسنامه بـچـوونه ناو ژيان و بهـجـهـانـبوون بهـرجهـسته بـكهـين، بهـكو پـرسـيارهـكان له ئـيرادهـى تـاك و ئـيرادهـى دهـستهـجهـمعيـه وه بهـرز دهـبـتهـوه، ئهـو پـرسـيارانهـى پـشـكهـوتنى خـځـراوا و دواكهـوتنى

خـرهـات ده خاته روو.

خـرئاوا و تاکی خـرئاوايي ئه و کاتهی ئیراده و خواسته کانی خـی پراکتیزه ده کرد و به فـرمه له کردنی فیکر و معریفه وه خه ریک بوو، ئه و کات خـرهـات به ئاراسته یه کی پـچه وانه دهـیشت... جیهانی ئهـمـ، ئه گهر و رووداوه کانی بـ ساته وه ختی دامه زرانـدن ده گهـانده وه، کاتـکـ قسه له وه ده که یـن خـرئاوا پـشکه و توه، بهـام خـرهـات ((سه له فیهت)) بـه یوایه، لـره وه یه خـرئاوا به و هـموو مـژووو خوـناو ییه به و هـموو ره گه زپه رستییه به و هـموو تـمـلیتـرو به و هـموو وـنه نابووت و ناشرینه یه وه رـزی مـرـق و مافه کانی مـرـق و ئازادی به رزده کاته وه... ئیسلام خـی به کانگای ژیان و ژیا ری ده زانـ که چی له و پهـی پهـگیریدایه، هه ر له سه یرکردنی ئه و مه سه لانه شه وه ئه و پرسیا ره مان بیرده که وـته وه، ئایا ئایین دهـشـ له گهـ مـرـق رـیکات؟ گهـل چـن که و ته ژـر کاریگه ری ئایین، شیوعیه ت چی له روسیا کرد، روسیا چی به سه ر شیوعیه ت هـنا؟؟ ئه و رستانه له کتـبه که ی ((ئه مین مه علوف)) ئه وه مان پـاده گه یه نـ که دهـشـ هـموو ئیشکالیه ته کان، هـموو جیاوازییه کان به شداری له پـشکه و تنی فیکردا بکهـن، دهـشـ ئه رکی خـمان له زه مه نی خـیدا رابگه یه نین، بهـام کاتـ دهـبـ بـ ئایین بگهـنـه وه، ساته وه ختی دامه زرانـدن، کاتـ سنورـکی سوور بـ شیوعیه ت دادهـ ژـر، کاتـ فیکر دهـخـ ته چوارچـوه یه که وه، مه عریفه به ره ها ته ماشا دهـ کر، ئیتر تراژیدی که دهـسـپـ دهـکات، ئیتر بزاقه کان له گـ ده که ون، گـانکاریه کان به بنه سـتبـوون ده گهـن، ئیتر شـتـ نیه پـی بگوتر جیاوازی و فرهـه نگی، پـی بگوتر داهـنان و بیروـای جیاواز، ئیتر لـره دا هه ژاری خوـندنه وه و که مخوـنی مه عریفه به دیارده که وـت، ئیفلجیوونی فیکر به رجه سته دهـبـت.

راسته رووداوه کانی دنیا دیار نین، بهـام کـمه گایه کی دـگماخواز، کـمه گایه کی هه ژار به رامبه ر که مترین و بچوو کترین ئه گهر و روودا و چی له ده سـتـد... هه رگیز به ره و پـشچوون په یوه ندی به ئایینه وه نیه، تـ ناتوانی بـیت خـرهـات ((جیهانی ئیسلامی)) بـیه پـشناکه وـ چونکه موسوـمان و خـرئاوا بـیه پـشده که وـت چونکه مه سیحین، بهـکو پـشه که و تن په یوه ندی به ئیراده ی تاک و داهـنان و ئیراده ی ده سته جه معیه وه یه هیه! ئایا مه سیحی خـرئاوا ی نوـکردـته وه، ئایا نوـکردنه وه له گهـ ئایین دژ ناکه وـته وه، ئایا نوـکردنه وه ته وا و ده رچوون نیه له ساته وه ختی دامه زرانـدن و سنووره داـ ژـراوه کان؟.

ناسنامه به رده وام بهـی ره نـگه کانه وه ته عبیر لهـخـ ده کات، بهـی

فره ره‌نگیه‌وه روناکی خ‌ی ده‌به‌خش، له ر‌گای فره ره‌نگی و هاوگونجانی ره‌نگه‌کان هارم‌نییه‌ت دروستده‌کات، ئەم‌ئاسنامە به‌قه‌د ئەوه‌ی ده‌رئه‌نجامی په‌یوه‌ندییه‌کی کراوه و پ‌به‌خشش و پ‌کرده‌یه له‌گه‌ ئه‌ویدیکه، به‌قه‌د ئەوه‌ی ته‌عبیر له‌ مانا به‌رفراوانه‌که‌ی ژیان و ر‌ک‌خستنی ژیان ده‌کات، ئەوه‌نده به‌ تا‌ک مانایی و تا‌ک ره‌نگی و ده‌لاله‌ته‌وه په‌یوه‌ست نییه، ئەوه‌ی که تا‌کی خ‌رئاوایی له‌ خ‌ره‌ه‌اتی جیا‌ده‌کاته‌وه قبو‌کردنی جیا‌وازییه‌کانه، که‌واته به‌ جیهانیبوون ت‌کشکاندن‌ی ن‌رگزیه‌تی ر‌شنبیرییه و کرانه‌وه‌ی ئاس‌نو‌یه‌کانی به‌یه‌ک‌گه‌یشتنی مر‌یه، به‌ دیوه‌که‌ی دیکه‌ش قسه‌کردن له‌ سهر به‌ جیهانیبوون قسه‌کردن‌یشه له‌ سهر ک‌ی ئەو چه‌مکانه‌ی سهره‌وژ‌رکراون، یان گ‌ان‌کی یه‌کلاکه‌ره‌وه و به‌رفراوانی به‌ سهر‌داها‌تووه! به‌و مانایه‌ش به‌جیهانیبوون ئیراده و ئیبداعه و ته‌عبیر له‌ ر‌ح‌ی سهر‌ده‌مو و یژدانی زیندووی مر‌فانه‌مان ده‌کات.

ئەوه‌ش مانای ئەوه نییه که به‌ره‌وپ‌شچوون ب‌ ئیشکالییه‌ته، به‌کو به‌و مانایه‌یه که به‌ره‌وپ‌شچوون هه‌موو ره‌نگه‌کانی قبو‌ه. که‌واته به‌ جیهانیبوون ئەو بزاق و کرانه‌وه و هاوگونجانه له‌ بنه‌ها‌تووه‌یه، که به‌رده‌وام به‌ره‌و گ‌انمان ده‌بات. پاشان به‌جیهانیبوون ههر ته‌نها ئەوه نییه، چ‌ن خ‌مان ب‌گونج‌نین، خ‌ی ئەوه گ‌رفته، به‌ام له‌پا‌ ئەوه‌ش گ‌رنگ ئەوه‌یه چ‌ن ده‌توانین ره‌گه‌زه زیندوو مردوو‌ه‌کانی که‌له‌پور ل‌کجیا‌بکه‌ینه‌وه، چ‌ن ده‌توانین ره‌گه‌زه زیندوو‌ه‌کان له‌گه‌ ر‌ح‌ی سهر‌ده‌م ب‌گونج‌نین، ئایا ه‌یچ تازه‌گه‌رییه‌ک ده‌توان‌ له‌ ب‌شایی هه‌قو‌؟ که‌واته ت‌ ب‌ ئەوه‌ی ب‌یت (هه‌م) پ‌ویستت به‌ پانتاییه‌ک هه‌یه له‌ سهر‌ی بوه‌ستی، به‌و مانایه‌ش گه‌انه‌وه ب‌ ناسنامە گه‌انه‌وه‌یه ب‌ خود، به‌ام خود‌کی د‌گما، خود‌ک که‌ هه‌موو جو‌ه‌کانی، هه‌موو حه‌زه‌کانی ک‌نت‌کرا‌ب‌، خود‌ک که‌ سنوور‌کی دیاریکراوی ب‌ دا‌ژرا‌ب‌ت، به‌رامبه‌ر ک‌مه‌ک پیر‌زی کرا‌ب‌ته‌وه ده‌ب‌ت له‌و هه‌موو فره‌ ره‌نگیه‌ چاوه‌وانی چی ل‌بکه‌یت، به‌رامبه‌ر ئەو هه‌موو پ‌شکه‌وتنه‌ خ‌راییا‌نه چ‌ن ده‌وه‌ست‌، به‌و هه‌موو هه‌ژارییه چ‌ن ده‌توان‌ بیرکاته‌وه، له‌ بیرمان نه‌چ‌ هه‌موو سنوردانا‌ن‌ک ب‌ جو‌ه‌کانی مر‌ف دوا‌جار سنوردانا‌ن‌کیشه ب‌ بیرکردنه‌وه، ده‌ست ب‌ نه‌بردنی هه‌موو حه‌رام و قه‌ده‌غه و پیر‌زییه‌کان دوا‌جار ده‌ست‌ب‌ نه‌بردنی فیکرو عه‌ق‌ه، هه‌رخود‌ک نه‌توان‌ ته‌جاو‌زی سنوره‌کانی حه‌رام و پیر‌زی ب‌کات، نه‌توان‌ ب‌جو‌ته‌وه، چ‌ن ده‌توان‌ به‌شداری پ‌شکه‌وتنه‌کانی دنیا ب‌کات، ئازادی و بیرکردنه‌وه‌ی ئازاد له‌وه دایه‌ بتوان‌ هاوگونجانی له‌گه‌ به‌رامبه‌ر بساز‌ن‌، نه‌ک به‌ دا‌ب‌او په‌گیری بم‌نیه‌وه، کات‌ دووره‌ په‌ر‌ز و په‌گیر و دا‌ب‌او ده‌بیت

هه‌میشه هه‌ست به بـهـزی و بـهـیوایی و کپوون ده‌که‌یت، وه‌ک ئه‌وه‌ی هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی له‌ ده‌ره‌وه‌ی سنوره‌کانی تـ ده‌کرـت هیچ په‌یوه‌ندی به‌ تـوه‌ نه‌بـ، ئالـره‌وه‌ هه‌ریه‌ک له‌ ه‌گه‌زه‌کانی ناسنامه به‌ره‌و لایه‌ک په‌لکـشمان ده‌کاو دنیا‌یه‌ک ناکـکی له‌ ناوه‌وه‌ماندا دروست ده‌کات و که‌سـتـیمان پارچه‌پارچه ده‌کات، به‌رده‌وام واهه‌ست ده‌که‌یت ناسنامه هه‌هـشی تووندی له‌ سه‌ره‌، به‌رده‌وام واهه‌ست ده‌که‌یت له‌ وـاتـک ده‌ژی ئه‌ویدی داگیری کردوو، به‌ـام پرسیار ئه‌وه‌یه چـن ئـمه بتوانین وـای که‌لتوری خـمان، بـ ئه‌وه‌ی بـ ره‌گه‌زه‌ مردوو‌ه‌کانی ناو که‌لتوری خـمان بگه‌ـینه‌وه‌، ئینتمانی که‌لتوری ئه‌ویدیش بکه‌ین.

تـ هه‌رگیز ناتوانی ته‌واوی که‌له‌پوری خـت به‌ مردوو دابنـیت، چونکه به‌رده‌وام له‌گه‌ کـمهـک ره‌گه‌زی زیندووی که‌له‌پوردا ده‌ژی، ئه‌وه ره‌گه‌زه‌ زیندوو‌ه‌کانن به‌شـک له‌ تاریکی داها‌تووت بـ رونا‌ک ده‌کاته‌وه‌، ئه‌وه ره‌گه‌زه‌ زیندوو‌ه‌کانن له‌گه‌تـ رـده‌که‌ن، که‌واته نا‌بـ هه‌رگیز سـ له‌وه بکه‌یته‌وه که به‌شـک له‌ پـشکه‌وتن ده‌ستـکی تـیشی تـدایه‌، هه‌رگیز نا‌بـ به‌ پـشکه‌وتن نامـ بین، وه‌ک ئه‌وه‌ی ته‌نها ئه‌ویدی به‌ره‌می هـنا‌بـ، گرنگ ئه‌وه‌یه تـ سنوره‌کانت بشکـنی و ته‌جاوژی قه‌ده‌غه‌کراوه‌کان بکه‌یت، گرنگ ئه‌وه‌یه تـ به‌ ئازادی بیرکه‌یته‌وه‌، نه‌ک له‌ دووتوـی سنورـکی دیاریکراو، چونکه ئه‌گه‌ر به‌ ئازادی ده‌ست بـ شته‌کان نه‌به‌یت، چـن ده‌توانی تـبگه‌یت، کاتـ نه‌توانی له‌ هه‌موو شته‌کان بگه‌یت چـن ده‌توانی راقه‌یان بکه‌یت، راسته ئه‌م رسته‌یه جـرـکه له‌ به‌کارهـنـانی عه‌قـانییه‌ت، به‌ـام هه‌رگیز به‌ مانای ئه‌وه نییه‌، که ده‌لاله‌ت له‌ ته‌واوی عه‌قـمان بکات وه‌ک (کـد لیفی شتراوس 1908-2009) له‌ ((الاسگوره المعنی)) دا ئاماژه‌ی بـ ده‌کات، چونکه هه‌ریه‌کـ له‌ خـره‌ات و خـرئاوا، هه‌ریه‌کـ له‌ ئـمه به‌ هه‌موو جیاوازییه‌کانیه‌وه به‌ پـی پـداو‌یستییه‌کانمان بـکی دیاریکراو له‌ عه‌قـ به‌کارده‌هـنین، یان ده‌بـته شوـن بایه‌خمان، (شتراوس) هه‌ر له‌ خودی ئه‌و تـزه‌وه پـیوایه هیچ جیاوازییه‌ک له‌ نـوان بیرکردنه‌وه‌ی به‌رایـو عه‌قـی هاوچه‌رخدا نییه‌، که‌واته گرنگ ئه‌وه‌یه ئاستی پـداو‌یستییه‌کان له‌ رـگای ئیبداعه‌وه به‌رزبکه‌ینه‌وه، کاتـ ناسنامه ده‌توانـ بوونی خـی نیشان بدات که هه‌ـگرانی دان به‌ ئیبداعه‌کانیان دابنـن، چونکه ته‌نها له‌ ژـر هه‌لومه‌رجی په‌یوه‌ندیدا ده‌توانـ شتـک به‌ره‌مه‌بـه‌نـ، نه‌ک وه‌ک بوونه‌وه‌رـکی به‌ره‌مه‌خـر، بـ ئه‌وه‌ی له‌ به‌جیها‌نیبوون به‌شدار بیت، ده‌بـت کـمهـک په‌یوه‌ندی جـراوجـر له‌گه‌ ئه‌ویدی بسازـنی، ده‌بـ له‌گه‌ رـحی سه‌رده‌مدا بژیت، ئه‌وه‌ی سـ له‌ توانا‌کانی خـی ده‌کاته‌وه، دابـاو په‌ـگیره‌، سنورـکی دیاریکراوی بـ بیرکردنه‌وه هه‌یه‌، ئاـسته‌کانی بیرکردنه‌وه‌ی دیاریکراو و

کٔنتٔٔٔٔکراوه، ناتوانٔ به ته و اؤ بٔرٔکا ته وه، به ئازادی بژی،
بؤرانه هه نگا و بندٔت!